

# Genç Kadınlarda Siber Flört İstismarının Belirlenmesi

*Determination of Cyber Dating Abuse in Young Women*

Ayla KORKMAZ<sup>1</sup>, Öznur ÇETİN<sup>2</sup>, Bahtışen KARTAL<sup>3</sup>

<sup>1</sup> Dr. Öğr. Üyesi, Tokat Gaziosmanpaşa Üniversitesi, Sağlık Bilimleri Fakültesi, Tokat, 0000-0002-0052-0378

<sup>2</sup> Dr. Öğr. Üyesi, Tokat Gaziosmanpaşa Üniversitesi, Sağlık Bilimleri Fakültesi, Tokat, 0000-0001-8173-9859

<sup>3</sup> Dr. Öğr. Üyesi, Tokat Gaziosmanpaşa Üniversitesi, Sağlık Bilimleri Fakültesi, Tokat, 0000-0002-2168-68

## ÖZET

**Amaç:** Bu çalışma ile genç kadınlarda siber flört istismarının belirlenmesi amaçlanmıştır.

**Yöntem:** Tanımlayıcı ve kesitsel türde olan çalışma 05-31 Ocak 2024 tarihleri arasında bir devlet üniversitesinin 2023-2024 öğretim yılında öğrenim gören 228 kadın öğrenci dahil edilerek yapılmıştır. Veriler Kişisel Bilgi Formu ve Siber Flört İstismarı Ölçeği ile toplanmıştır. Veriler sayı, yüzde, ortalama ve standart sapma olarak sunulmuştur. Verilerin karşılaştırmalı analizinde Bağımsız Gruplar t testi ve Tek Yönlü Varyans Analizi (One-Way Anova) kullanılmıştır.

**Bulgular:** Genç kadınların siber flört istismarı davranışına maruz kalma ortalaması 29,66±11,32, doğrudan saldırganlığa maruz kalma ortalaması 12,46±4,67, izleme kontrol davranışına maruz kalma ortalaması ise 17,19±8,48'dir. Ayrıca siber flört istismarı davranışını sergileme ortalaması 29,63±8,78, doğrudan saldırganlık davranışını sergileme ortalaması 12,07±2,25, izleme kontrol davranışını sergileme ortalaması ise 17,56±7,69'dur. Genç kadınlardan daha önce flört deneyimi olanların, olmayanlara göre izleme kontrol davranışı sergileme alt boyutu puan ortalaması daha yüksekti ve gruplar arası fark önemli idi ( $p<0.05$ ).

**Sonuç:** Çalışmada genç kadınların siber flört istismarı davranışına maruz kalma ve siber flört istismarı davranışını sergileme davranışlarına ait ölçek puanlarının benzer olduğu belirlenmiştir. Daha önce flört deneyimi olan genç kadınların izleme kontrol alt boyut puanları anlamlı ölçüde yüksektir. Bu bulgular doğrultusunda hemşirelerin ve gençlerle çalışan tüm profesyonel meslek çalışanlarının eğitim programları düzenlemesi önerilebilir.

**Anahtar Kelimeler:** Gençlik, Kadın, Siber Zorbalık

## ABSTRACT

**Purpose:** In this study, it was aimed to determine cyber dating abuse in young females.

**Method:** The descriptive and cross-sectional study was conducted including 228 female students studying at a state university in the 2023-2024 academic year between 05-31 January 2024. Data were collected with the Personal Information Form and the Cyber Dating Abuse Scale. Data were presented as number, percentage, mean and standard deviation. Independent Groups t test and One-Way ANOVA were used in the comparative analysis of the data.

**Results:** The average exposure of young females to cyber dating abuse behavior is 29,66±11,32, the average exposure to direct aggression is 12,46±4,67, and the average exposure to monitoring and control behavior is 17,19±8,48. In addition, the average of displaying cyber dating abuse behavior is 29,63±8,78, the average of displaying direct aggression behavior is 12,07±2,25, and the average of displaying monitoring and control behavior is 17,56±7,69. Among the young females who had previous dating experience, the average score of the monitoring and controlling behavior subscale was higher than those who did not, and the difference between the groups was significant ( $p<0.05$ ).

**Conclusion:** In the study, it was determined that the scale scores of young females' exposure to cyber dating abuse behavior and displaying cyber dating abuse behavior were similar. Young females with previous dating experience have significantly higher monitoring and control subscale scores. In line with these findings, it can be recommended that nurses and all professionals working with young people organize training programs.

**Keywords:** Youth, Female, Cyberbullying

## Sorumlu yazar/Corresponding author:

Ayla KORKMAZ, Tokat Gaziosmanpaşa Üniversitesi, Sağlık Bilimleri Fakültesi, Tokat, ayla.korkmaz@gop.edu.tr

**Başvuru/Submitted:** 02.02.2024 **Kabul/Accepted:** 26.03.2024

**Cite this article as:** Korkmaz A, Çetin Ö, Kartal B. *Determination of Cyber Dating Abuse in Young Women. J TOGU Health Sci. 2024;4(1:Özel Sayı):12-23.*

## GİRİŞ

Gençlerde flört istismarı, duygusal ve/veya yakın bir ilişki içinde şahsen veya çevrimiçi olarak gerçekleştirilen her türlü fiziksel, psikolojik, cinsel istismar ve/veya ısrarlı takip anlamına gelir (1). Flört istismarı dünya çapında ergenleri etkileyen sosyal bir sorundur (1). Dünya Sağlık Örgütü (2021), genç yaşlarda yakın partner istismarının yüksek yaygınlığına dikkat çekmektedir. Gençlerin (18-24 yaş) hayatları boyunca en az bir kez partnerleri tarafından fiziksel ve/veya cinsel istismara maruz kaldıkları görülmektedir (1,2). Gençlerde flört istismarı yaşamak, depresyon, anksiyete, intihar düşüncesi, madde kötüye kullanımı, akademik başarının azalması, ardından gelen yakın partner istismarı ve cinayet dahil olmak üzere sağlıkla ilgili çok sayıda olumsuz kısa ve uzun vadeli sonuçlarla ilişkilidir (3). Diğer olumsuz sonuçlar ise yeni bir ilişkiye başlama korkusu, partnerle iyi iletişim kurmada zorluk ve izolasyondur (1). Araştırmalar, bireylerin duygusal ve psikolojik olarak nasıl geliştikleri, stresle baş etme biçimleri ve mağduriyetin sonuçlarını nasıl ortaya koydukları konusunda cinsiyet farklılıklarına işaret etmektedir. Özellikle ergenler arasındaki intihar davranışını irdeleyen çalışmalarda, flört istismarının kadınlara özgü bir risk faktörü olduğunu ortaya çıkarmaktadır (4).

Gençlerin, partnerleriyle iletişim kurmak için sosyal medyaya ve akıllı telefonlara daha fazla bağımlı hale gelmesi, flört istismarının yeni yollarını ortaya çıkarmaktadır. Gençlerin mevcut elektronik teknolojiyi (örn. internet, cep telefonları, sosyal medya kuruluşları vb.) yoğun şekilde kullanmasıyla gençlerin romantik partnerlerini sosyal medya ve kısa mesajlar yoluyla korkutmasını, kontrol etmesini ve aşağılamasını mümkün kılmaktadır (5). Ayrıca elektronik iletişim teknolojisi bir partnere nefret dolu kısa mesajlar göndermeyi (siber saldırı) veya partnerin yerini tespit etmeyi ve kontrol etmeyi (siber kontrol) kolaylaştırmaktadır (5,6,7). Uluslararası düzeyde farklı ülkelerde yapılan araştırmalar, üniversite öğrencileri arasında yakın ilişkilerde istismarın oldukça yaygın olduğunu ortaya koymaktadır (2,8,9). Ülkemizde gençlerde siber flört istismarına yönelik yapılan çalışmalar oldukça sınırlıdır (10,11). Bu çalışma ile teknolojiyi bilgi ve iletişim aracı olarak yaygın kullanmakta olan genç kadınlarda siber flört istismarının belirlenmesi amaçlanmıştır.

### Araştırma Soruları

- (a) Genç kadınların siber flört istismarı ne düzeydedir?
- (b) Sosyo-demografik özellikleri siber flört istismarı ne düzeydedir?

## **GEREÇ ve YÖNTEM**

### **Araştırmanın Şekli**

Araştırma tanımlayıcı ve kesitsel tipte yapılmıştır.

### **Araştırmanın Evreni ve Örneklemi**

Araştırma evrenini 2023-2024 öğretim yılında bir devlet üniversitesinin sağlık bilimleri fakültesinde öğrenim gören 1651 kadın öğrenciler oluşturmuştur. Çalışmada kullanılan ölçek soruları partneri olan öğrencilere yöneliktir. Partneri olan öğrenci sayısı bilinmediği için tüm kadın öğrencilere anket gönderilmiştir. Çalışmaya 05-31 Ocak 2024 tarihleri arasında 18 yaş ve üzeri, flört ilişkisi olan ve gönüllü 228 öğrenci katılmıştır.

### **Veri Toplama Araçları**

Araştırma verileri araştırmacı tarafından oluşturulan Kişisel Bilgi Formu ve Siber Flört İstismarı Ölçeği ile toplanmıştır.

**Kişisel Bilgi Formu:** Araştırmacılar tarafından ilgili literatür taranarak (8,10,11) oluşturulan form öğrencilerin sosyo-demografik bilgileri ve romantik ilişkilerin sorgulandığı 13 sorudan oluşmaktadır.

**Siber Flört İstismarı Ölçeği:** Siber Flört İstismarı Ölçeği Borrajo ve ark. (2015) tarafından, 18-30 yaşlarında olan kişilerin siber flört istismarı tecrübelerini belirlemek için geliştirilmiştir (12). Ölçeğin Türkçe geçerlik güvenirlik çalışması Bakır ve Kalkan (2019) tarafından yapılmıştır (13). Ölçek siber istismarı uygulayan ve siber istismara maruz kalan olmak üzere ikiye ayrılmaktadır. Ölçeğin doğrudan saldırganlık ve izleme kontrol davranışı olmak üzere iki alt boyutu bulunmaktadır. Doğrudan saldırganlık boyutunda 11 madde (2, 3, 4, 6, 8, 9, 10, 12, 15, 16, 18. sorular), izleme kontrol boyutunda 9 madde (1, 5, 7, 11, 13, 14, 17, 19, 20. sorular) yer almaktadır. Ölçek 6'lı likert (1-hiç, 2, 3, 4, 5, 6-genellikle) ile yanıtlanmaktadır. Puanların artması kişilerin siber flört istismarına maruz kalma ve uygulama eğilimlerinin arttığını göstermektedir. Ölçeğin geçerlik güvenirlik çalışmasında İstismara Maruz Kalma Ölçeği'nin cronbach alpha değerinin 0,85, İstismar Uygulama Ölçeği'nin cronbach alpha değerinin 0,85 olduğu bulunmuştur (13). Bu çalışmada ise İstismara Maruz Kalma Ölçeği'nin cronbach alpha değerinin 0,87, İstismar Uygulama Ölçeği'nin cronbach alpha değerinin ise 0,80 olduğu belirlenmiştir.

### **Verilerin Toplanması**

Verilerin 05-31 Ocak 2024 tarihleri arasında çevrimiçi olarak toplanmıştır. Anket soruları google forma aktarılmış ve whatsapp aracılığı ile tüm kadın öğrencilere gönderilmiş ve

flört ilişkisi olan öğrenciler daha önceden bilinmediği için, anket formunun başlangıcında çalışmanın amacı, kimleri kapsadığı ve kişisel bilgilerin çalışma amacı dışında kullanılmayacağı ile ilgili açıklama yapılmıştır ve flört ilişkisi olan öğrencilerin formu doldurması istenmiştir. Ayrıca öğrencinin çalışmaya katılmaya onay verdiğine dair olurları alınmıştır. 05-31 Ocak 2024 tarihleri arasında 228 öğrenci anketi cevaplamıştır.

### **İstatistiksel Analiz**

Araştırma verileri IBM SPSS (Statistics Package for Social Sciences) 22 istatistik paket programı kullanılarak analiz edilmiştir. Tanımlayıcı istatistikler birim sayısı (n), yüzde (%), ortalama±standart sapma ( $\bar{X}\pm SS$ ) ve median (Q1–Q3) değerleri olarak verilmiştir. Sayısal değişken verilerin normalliği Kolmogorov Smirnov normallik testi ve Q-Q grafikleri ile değerlendirilmiştir. Verilerin karşılaştırmalı analizinde Bağımsız Gruplar t testi ve Tek Yönlü Varyans Analizi (One-Way Anova) kullanılmıştır. İstatistiksel anlamlılık düzeyi  $p<0.05$  olarak kabul edilmektedir.

### **Araştırmanın Etik Yönü**

Çalışma Helsinki Deklerasyonu Prensiplerine uygun olarak yürütülmüştür. Çalışma için Tokat Gaziosmanpaşa Üniversitesi Sosyal ve Beşerî Bilimler Etik Kurul'undan etik onay (26.12.2023/Karar 20.20) ve Tokat Gaziosmanpaşa Üniversitesi Sağlık Bilimleri Fakültesi Dekanlığından kurum izni (03.01.2024/Sayı E-13232362-804.99-380589) alınmıştır.

### **BULGULAR**

Genç kadınların bazı özelliklerine göre dağılımı Tablo 1 de verilmiştir. Kadınların yaş ortalamasının  $20,82 \pm 2,13$ , %94,3'ünün Türkiye vatandaşı olduğu, %61,4'ünün ilde ikamet ettiği, %55,2'sinin gelirinin gidere denk, %72,4'ünün flört ilişki deneyimine sahip, %48,2'sinin flört ilişki süresinin bir yıldan az olduğu, %62,3'ünün partnerinin farklı bir ilde yaşadığı, %60,1'inin dijital ortamda geçirdiği sürenin 1-5 saat olduğu belirlenmiştir.

Genç kadınların siber flört istismarına maruz kalma ve sergileme durumlarının dağılımı Tablo 2'de gösterilmiştir. Genç kadınların siber flört istismarı davranışına maruz kalma ortalamasının  $29,66\pm 11,32$ , doğrudan saldırganlığa maruz kalma ortalamasının  $12,46\pm 4,67$ , izleme kontrol davranışına maruz kalma ortalamasının  $17,19\pm 8,48$  olduğu belirlenmiştir. Ayrıca siber flört istismarı davranışını sergileme ortalamasının  $29,63\pm 8,78$ , doğrudan saldırganlık davranışını sergileme ortalamasının  $12,07\pm 2,25$ , izleme kontrol davranışını sergileme ortalamasının  $17,56\pm 7,69$  olduğu görülmektedir.

**Tablo 1. Genç kadınların bazı özelliklerinin dağılımı**

Özellikler	$\bar{X}\pm SS$ (min-max)	
Yaş	20,82±2,13 (17,00-34,00)	
	n	%
<b>Uyruk</b>		
Türkiye	215	94,3
Yabancı uyruklu	13	5,7
<b>Gelir Durumu</b>		
Gelirim giderimden az	82	36,0
Gelirim giderime denk	126	55,2
Gelirim giderimden fazla	20	8,8
<b>En uzun yaşanılan yer</b>		
İl	140	61,4
İlçe	64	28,1
Kasaba/Köy	24	10,5
<b>Geçmişte flört deneyimi</b>		
Evet, yaşadım	165	72,4
Hayır, yaşamadım	63	27,6
<b>Flört süresi</b>		
1 yıldan az	110	48,2
1-3 yıl	76	33,3
3 yıldan fazla	42	18,5
<b>Partner ilişki durumu</b>		
Sevgili	220	96,5
Nişanlı	3	1,3
Evli	5	2,2
<b>Partner farklı ilde yaşama</b>		
Evet, farklı bir ilde yaşıyor.	142	62,3
Hayır, farklı bir ilde yaşamıyor.	86	37,7
<b>Dijital ortamda geçirilen süre</b>		
1 saatten az	12	5,3
1-5 saat	137	60,1
5 saatten fazla	79	34,6

**Tablo 2. Genç kadınların siber flört istismarına maruz kalma ve sergileme durumlarının dağılımı**

Siber flört istismarı	$\bar{X}\pm SS$	Min	Max
Siber flört istismarı davranışına maruz kalma	29,66±11,32	20,00	113,00
Siber flört istismarı davranışını sergileme	29,63±8,78	20,00	65,00
Doğrudan saldırganlığa maruz kalma	12,46±4,67	11,00	64,00
Doğrudan saldırganlık davranışını sergileme	12,07±2,25	11,00	31,00
İzleme kontrol davranışına maruz kalma	17,19±8,48	9,00	49,00
İzleme kontrol davranışını sergileme	17,56±7,69	9,00	50,00

Tablo 3'te genç kadınların siber flört istismarı davranışına maruz kalma durumu ile bazı özellikleri karşılaştırılmıştır. Yabancı uyruklu genç kadınların siber flört istismarı davranışına maruz kalma ve izleme kontrol davranışına maruz kalma alt boyutu puan ortalamalarının Türkiye Cumhuriyeti vatandaşlarına göre daha yüksek bulundu; fakat bu fark istatistiksel olarak anlamlı bulunmamıştır ( $p>0.05$ ). Gelir durumu düşük olanların, kasaba/köyde uzun yaşayanların, partneri ile aynı ilde ikamet edenlerin, dijital ortamda 5 saatten fazla süre

geçirenlerin siber flört istismarı davranışına maruz kalma puan ortalamaları daha yüksekti; fakat gruplar arası fark anlamlı bulunmamıştır ( $p>0.05$ ).

**Tablo 3. Genç kadınların siber flört istismarı davranışına maruz kalma durumu ile bazı özelliklerinin dağılımı**

Bireysel Özellikler	n	Toplam	Doğrudan Saldırganlık	İzleme Kontrol
<b>Uyruk</b>				
Türkiye Cumhuriyeti Vatandaşı	215	29,44±11,21	12,45±4,75	16,98±8,30
Yabancı uyruklu	13	33,30±12,95	12,61±2,95	20,69±10,83
		t=-1,052 p=,312	t=-,119 p=,905	t=-1,534 p=,127
<b>Gelir durumu</b>				
Gelirim giderimden az	82	31,31±13,54	13,02±6,10	18,29±9,37
Gelirim giderime denk	126	28,57±9,84	12,11±3,64	16,46±8,02
Gelirim giderimden fazla	20	29,70±9,61	12,40±3,47	17,30±7,31
		F=1,458 p=,235	F=,951 p=,388	F=1,151 p=,318
<b>En uzun yaşanan yer</b>				
İl	140	29,82±10,00	12,1857±2,65	17,64±8,66
İlçe	64	28,76±10,02	12,4219±4,43	16,34±7,41
Kasaba/Köy	24	31,08±19,52	14,2083±10,73	16,87±10,16
		F=,403 p=,669	F=1,940 p=,146	F=,532 p=,588
<b>Geçmişte flört deneyimi</b>				
Evet	165	29,65±9,86	12,26±3,22	17,39±8,15
Hayır	63	29,68±14,56	13,00±7,21	16,68±9,35
		t=-,017 p=,987	t=-1,069 p=,286	t=,565 p=,573
<b>Flört Süresi</b>				
1 yıldan az	110	29,9364±12,10525	13,10±6,21	16,82±7,58
1-3 yıl	76	29,6053±11,12844	11,82±2,53	17,77±9,72
3 yıldan fazla	42	29,0476±9,65238	11,92±2,01	17,11±8,46
		F=,094 p=,910	F= 2,046 p=,132	F=,281 p=,755
<b>Partnerle aynı ilde yaşama</b>				
Hayır	142	29,18±11,67	12,55±5,56	16,62±8,24
Evet	86	30,45±10,72	12,31±2,61	18,13±8,83
		t=-,838 p=,403	t=,444 p=,657	t=-1,284 p=,201
<b>Dijital ortamda geçirilen süre</b>				
1 saatten az	12	28,91±12,84	12,33±2,46	16,58±11,67
1-5 saat	137	28,40±8,97	12,02±2,56	16,38±7,79
5 saatten fazla	79	31,94±14,18	13,25±7,08	18,69±8,99
		F=2,510 p=,084	F= 1,757 p=,175	F=1,903 p=,151

F= One-Way Anova t=Student t testi

**Tablo 4. Genç kadınların siber flört istismarı davranışını sergileme ile bazı özelliklerinin karşılaştırılması**

Bireysel Özellikler	n	Toplam Saldırganlık	Doğrudan Saldırganlık	İzleme Kontrol
<b>Uyruk</b>				
Türkiye Cumhuriyeti Vatandaşı	215	29,64±8,93	12,04±2,26	17,60±7,80
Yabancı uyruklu	13	29,53±6,06	12,53±1,94	17,00±5,74
		t=,041 p=,967	t= -,772 p=,441	t= ,272 p=,786
<b>Gelir durumu</b>				
Gelirim giderimden az	82	31,40±9,69	12,46±2,28	18,93±8,42
Gelirim giderime denk	126	28,64±8,41	11,84±2,19	16,80±7,42
Gelirim giderimden fazla	20	28,65±6,01	11,90±2,35	16,75±5,44
		F= 2,623 p=,075	F=1,976 p=,141	F=2,057 p=,130
<b>En uzun yaşanan yer</b>				
İl	140	29,85±8,51	12,00±1,94	17,84±7,63
İlçe	64	29,42±9,58	12,23±2,95	17,18±7,78
Kasaba/Köy	24	28,95±8,47	12,00±1,76	16,95±8,06
		F=,131 p=,877	F=,235 p=,791	F=,241 p=,786
<b>Geçmişte flört deneyimi</b>				
Evet	165	30,29±9,17	12,08±2,36	18,20±7,94
Hayır	63	27,92±7,50	12,03±1,93	15,88±6,76
		t=1,830 p=,069	t=,159 p=,874	<b>t=2,047 p=,042</b>
<b>Flört Süresi</b>				
1 yıldan az	110	29,21±7,82	12,20±2,58	17,01±6,75
1-3 yıl	76	29,21±8,49	11,80±1,53	17,40±7,69
3 yıldan fazla	42	31,50±11,35	12,21±2,41	19,28±9,70
		F=1,159 p=,316	F=,804 p=,449	F=1,347 p=,262
<b>Partnerle aynı ilde yaşama</b>				
Hayır	142	29,51±8,55	12,00±2,35	17,51±7,60
Evet	86	29,83±9,20	12,18±2,08	17,65±7,88
		t= -,268 p=,789	t= -,604 p=,547	t= -,130 p=,897
<b>Dijital ortamda geçirilen süre</b>				
1 saatten az	12	30,25±13,53	12,16±2,20	18,08±12,44
1-5 saat	137	29,13±8,61	11,97±1,95	17,15±7,63
5 saatten fazla	79	30,41±8,27	12,21±2,71	18,20±6,94
		F=,565 p=,569	F=,288 p=,750	F=,492 p=,612

F= One-Way Anova, t=Student t testi

Tablo 4'te genç kadınların siber flört istismarı davranışını sergileme ile bazı özellikleri karşılaştırılmıştır. Genç kadınların siber flört istismarı davranışını sergileme ile uyruğu arasında istatistiksel açıdan önemli bir fark bulunmamıştır ( $p>0.05$ ).

Gelir durumu düşük olanların, geçmişte flört ilişkisi olanların, flört ilişkisi 3 yıldan fazla olanların siber flört istismarı davranışını sergileme puan ortalamaları daha yüksekti fakat gruplar arası fark anlamlı bulunmamıştır ( $p>0.05$ ). Bununla birlikte geçmişte flört ilişkisi deneyimi olanların, olmayanlara göre izleme kontrol davranışı sergileme alt boyutu puan ortalaması daha yüksekti ve gruplar arası fark anlamlı bulunmuştur ( $p<0.05$ ).

## TARTIŞMA

İletişim teknolojilerinde yaşanan hızlı gelişmeler ile gençlerin sosyal medya kullanımında artış olduğu görülmektedir (13,14). Yine gençlik döneminde sık karşılaşılan flört çatışmalarının da kişilerin birbirlerine ulaşmanın kolay olduğu bu zemin üzerinden gerçekleştiğini söylemek mümkündür (13). Bu nedenle, bu araştırma ile genç kadınlarda siber flört istismarının belirlenmesi amaçlanmıştır.

Araştırmaya dahil edilen genç kadınların ölçek puanları alt sınıra yakın olup siber flört istismarı davranışına maruz kalma ve sergileme puanları düşüktür (Tablo 2). Kaplan ve ark. (2023)'nın benzer bir grup ile yaptıkları çalışmada benzer şekilde siber flört istismarına maruz kalma ( $30,52 \pm 12,08$ ) ve uygulama ( $30,64 \pm 12,10$ ) ölçek puanları düşük bulunmuştur (10). Başka bir çalışmada da gençlerin siber flört istismarı mağduru olma ( $29,27 \pm 10,75$ ) ve uygulayıcısı olma ( $27,00 \pm 7,27$ ) puan ortalamalarının düşük olduğu bildirilmiş olup, bu çalışma ile benzerlik göstermektedir (11). Borrajo ve ark. (2015) ise çalışmasında gençlerin yarıdan fazlasının siber flört istismarına maruz kaldığını bulmuştur (12). Caridade ve ark. (2020)'nın Portekizli gençler (çoğunluğu kadın) üzerinde yaptıkları çalışmada da siber flört istismarının oldukça yaygın olduğu belirlenmiştir (15). Çalışmamızın ve ülkemizde yapılan çalışmaların sonuçlarının diğer ülkelerde yapılan çalışmalardan farklı olmasının sebebi siber flört istismarının kültürel farklılıklardan etkilendiği şeklinde yorumlanabilir.

Çalışmanın sonuçları istatistiksel olarak anlamlı olmasa da genç kadınların dijital ortamda geçirdikleri süre arttıkça siber flört istismarı davranışına ait ölçek puanlarının arttığını göstermektedir (Tablo 3). Monteiro ve ark. (2023)'nın çalışmalarında da benzer şekilde internet kullanım süresi uzadıkça siber flört istismarına maruziyette artış olduğu bulunmuştur (16). Literatürde yer alan diğer çalışmalarda sosyal ağların fazla kullanımının siber flört istismarına maruz kalma ve izleme kontrol yoluyla mağduriyet ile pozitif bir ilişki içerisinde olduğunu belirtmektedir (17,18,19). Daha önce de belirtildiği üzere, digital ortamın gençlerin günlük yaşamlarının bir parçası haline gelmesi ve bu durumun yeni teknolojik gelişmelerle giderek büyümesi siber flört istismarını da kapsayan çeşitli istismar türlerinin ortaya çıkması için zemin hazırlamaktadır (15,20).

Araştırmada yer alan genç kadınların flört sürelerinin uzaması siber flört istismarı davranışı ve izleme kontrol davranışı sergilemelerinde anlamlı olmamakla birlikte artış olduğunu ortaya koymaktadır (Tablo 4). Aynı şekilde Guades ve ark. (2022) ilişkinin uzunluğu ile siber flört istismarının uygulanması arasındaki ilişkiyle ilgili olarak daha uzun süre bir ilişki içerisinde olan bireylerin daha fazla siber flört istismarı ve kontrol eylemi uyguladığını



gözlemlemiştir (21). Bununla birlikte ilişki süresinin uzunluğu ile siber flört istismarı arasında anlamlı bir ilişkinin bulunmadığına işaret eden çalışmada mevcuttur (22). İlişkinin süresinin uzun olması yüz yüze veya sosyal ağ üzerinden çiftlerin birlikte daha uzun vakit geçirmesine ve aidiyet duygusunun daha da gelişmesine neden olabileceğinden kıskançlık ve kontrol duygusu yaşanması olasıdır (23). Bu durum çiftlerin çatışmalarına yol açarak flört istismarının yaşanma riskinin artmasına katkı sağlayabilir. Diğer bir taraftan baktığımızda ise; izleme kontrol davranışına yüklenen anlamda önem taşımaktadır. Şayet izleme kontrol davranışı çiftler tarafından sevgi gösterisi olarak algılanıyorsa ayrılık yaşanmamasına ve dolayısıyla ilişkinin uzunluğunun artmasına yol açan normal bir durum olarak görülmesi de mümkündür (21,24).

Bu araştırmada genç kadınlardan daha önce flört yaşayanların yaşamayanlara göre izleme kontrol davranışı sergileme puanının daha yüksek olduğu ve bu sonucun önemli düzeyde farklılık gösterdiği ortaya konmuştur. Kaplan ve ark. (2023)'nin büyük çoğunluğunun daha önce flörtü olan gençler üzerinde yapmış olduğu çalışmalarında izleme kontrol etme davranışı puanının bu çalışma verilerini destekleyici nitelikte olduğu görülmektedir (10). Geçmiş ilişkisinde özellikle olumsuz deneyimler sonucunda ayrılık yaşanması mevcut ilişkisine karşı daha şüpheli yaklaşım içerisinde olmaya neden olabilir. Bu yaklaşım ile bağlantılı olarak dijital ortamda çiftlerin birbirini izleme kontrol etme davranışı sergilemesi olası bir risk faktörü görülebilir.

## **SONUÇ ve ÖNERİLER**

Sonuç olarak, genç kadınların siber flört istismarı davranışına maruz kalma ve siber flört istismarı davranışını sergileme davranışlarının benzer olduğu, yabancı uyruklu genç kadınlarda, gelirini giderinden az olarak tanımlayanlarda, kırsal kesimde yaşayanlarda, partneri ile aynı ilde yaşayanlarda ve dijital ortamda daha fazla vakit geçirenlerde siber flört istismarı davranışına maruz kalma ölçek puanının daha yüksek olduğu belirlenmiştir. Ayrıca gelirini giderinden az olarak tanımlayanların, flört süresi uzun olanların ve daha önce flört deneyimi olanların siber flört istismarı davranışını sergileme ölçek puanlarının yüksek olduğu belirlenmiştir. Bununla birlikte daha önce flört deneyimi olan genç kadınların izleme ve kontrol alt boyut puanları yüksektir. Flört deneyiminin izleme ve kontrol davranışını etkilediği söylenebilir. Bu bağlamda hemşirelerin ve gençlerle çalışan tüm profesyonel meslek çalışanlarının siber flört istismarını etkileyen faktörleri göz önünde bulundurarak, ilişki süreçleri ve siber flört istismarı konusunda farkındalık oluşturabilecek eğitim programları düzenlemesi tavsiye edilebilir. Ayrıca farklı gruplarda ve farklı değişkenlerle benzer çalışmalarının yapılması tavsiye edilebilir.

### **Çalışmanın Sınırlılıkları**

Araştırmanın sadece bir üniversitede yapılmış olması nedeniyle bulguların evrene genellenememesidir.

**Teşekkür:** Çalışmaya katılarak destek veren katılımcılara teşekkür ederiz.

**Finansal Destek:** Çalışma, herhangi bir kuruluş tarafından desteklenmemiştir.

**Çıkar Çatışması:** Çalışma kapsamında herhangi bir kişisel ve finansal çıkar çatışması yoktur.

**Etik Onay:** Çalışma Helsinki Deklerasyonu Prensiplerine uygun olarak yürütülmüştür. Çalışma için Tokat Gaziosmanpaşa Üniversitesi Sosyal ve Beşerî Bilimler Etik Kurul'undan etik onay (26.12.2023/Karar 20.20) ve Tokat Gaziosmanpaşa Üniversitesi Sağlık Bilimleri Fakültesi Dekanlığından kurum izni (03.01.2024/Sayı E-13232362-804.99-380589) alınmıştır.

**Aydınlatılmış Onam:** Araştırmanın amacı açıklandıktan sonra öğrencilerden yazılı onam alınmıştır.

**Yazar katkıları:** Çalışma tasarımı: A.K., Ö.Ç., B.K.; Verilerin toplanması ve işlenmesi: AK, Ö.Ç., B.K.; Analiz ve yorumlama: B.K.; Literatür taraması: A.K., Ö.Ç.; Makale yazımı: A.K.; Eleştirel inceleme: A.K., B.K. tarafından yapılmıştır.

**KAYNAKLAR**

1. Arrojo S, Santirso FA, Lila M, Gracia E, Conchell R. Dating violence prevention programs for at-risk adolescents: A systematic review and meta-analysis. *Aggression and Violent Behavior*.2024;74(November 2023):101893.
2. Barroso-Corroto E, Cobo-Cuenca AI, Laredo-Aguilera JA, Santacruz-Salas E, Pozuelo-Carrascosa DP, Rodríguez-Cañamero S, Martín-Espinosa NM, Carmona-Torres JM. Dating violence, violence in social networks, anxiety and depression in nursing degree students: A cross-sectional study. *Journal of Advanced Nursing*.2023;79(4):1451-63.
3. Adhia A, Richey AE, McMahon S, Temple JR, Rothman EF. Societal factors and teen dating violence: a scoping review. *Current Epidemiology Reports*.2023:1-14.
4. Campo-Tena L, Larmour SR, Pereda N, Eisner MP. Longitudinal Associations Between Adolescent Dating Violence Victimization and Adverse Outcomes: A Systematic Review. *Trauma, Violence, and Abuse*.2023: 15248380231174504.
5. Basting EJ, Romero GJ, Garner AR, Medenblik AM, Cornelius TL, Stuart GL. Applying Attachment Theory to Link Family of Origin Violence History to Cyber Dating Abuse Among College Students. *Journal of Family Violence*.2023;38(5):953-963.
6. Caridade S, Braga T, Borrajo E. Cyber dating abuse (CDA): Evidence from a systematic review. *Aggression and Violent Behavior*.2019a;48(November 2018):152-168.
7. Laforte S, Paradis A, Todorov EH, Cyr C. Romantic attachment and cyber dating violence in adolescence: A dyadic approach. *Journal of Adolescence*.2023;95(4):647-660.
8. Díaz Olavarrieta C, Villa A R, Guerrero López B, Vargas Huicochea I, García-Medina S, Aburto Arciniega M, et al. Dating violence among undergraduate medical students at a public university in Mexico city: An exploratory study. *International Journal of Environmental Research and Public Health*.2023;20(4).
9. Taquette SR, Leite D, Monteiro M. Causes and consequences of adolescent dating violence: A systematic review. *Journal of Injury and Violence Research*.2019;11(2):137-147.
10. Kaplan Ö, Kaplan A, Mucuk S. Gençlerde siber flört istismarının yalnızlıkla ilişkisi. *YOBÜ Sağlık Bilimleri Fakültesi Dergisi*.2023;4(2):150-160.
11. Öztürk MS, Kaplan G. Gençlerde dijital flört şiddetinin toplumsal cinsiyet algısı ve internet bağımlılığı ile ilişkisi. *Akdeniz Kadın Çalışmaları ve Toplumsal Cinsiyet Dergisi*.2023;6(1):67-91.
12. Borrajo E, Gámez-Guadix M, Pereda N, Calvete E. The development and validation of the cyber dating abuse questionnaire among young couples. *Computers in Human Behavior*.2015;48:358-365.
13. Bakır A, Kalkan M. Siber Flört İstismarı Ölçeğinin Türkçe formunun geçerlik ve güvenilirlik çalışması. *OPUS Uluslararası Toplum Araştırmaları Dergisi*.2019;14(20):75-95.
14. Paat YF, Markham C, Peskin M. Digital crime, trauma, and abuse: Internet safety and cyber risks for adolescents and emerging adults in the 21st century. *Social Work in Mental Health*.2021;19:18-40.
15. Caridade SM, Hélder FPS, Maria APD. Cyber and offline dating abuse in a portuguese sample: Prevalence and context of abuse. *Behavioral Sciences*.2020;10:152
16. Monteiro AP, Guedes S, Correia E. Cyber dating abuse in higher education students: self-esteem, sex, age and recreational time online. *Social Sciences*.2023;12(3):139.
17. Van Ouytsel J, Elizabeth T, Hye JC, Koen P, Michel W, Jeff RT. The associations between substance use, sexual behaviors, bullying, deviant behaviors, health, and cyber dating abuse perpetration. *The Journal of School Nursing*.2017;33:116-22.
18. Van Ouytsel Joris, Koen, and Michel W. Cyber dating abuse victimization among secondary school students from a lifestyle-routine activities theory perspective. *Journal of Interpersonal Violence*.2018;33:1-10.
19. Mosley MA, Morgan L. Affection and abuse: Technology use in adolescent romantic relationships. *The American Journal of Family Therapy*.2019;47:52-66.
20. Al-Alosi H. Fighting fire with fire: Exploring the potential of technology to help victims combat intimate partner violence. *Aggression and Violent Behavior*.2020;52:1-10.

21. Guedes S, Correia E, Monteiro AP. Cyber dating abuse: Sex, substance use and relationship length. *Psicoperspectivas*.2022;21(2):144-155.
22. Sánchez V, Muñoz-Fernández N, Ortega-Ruíz R. Cyberdating Q\_A: An instrument to assess the quality of adolescent dating relationships in social networks.*Computers in Human Behavior*.2015;48:78-86.
23. Borrajo E, Gámez-Guadix M, Calvete E. Justification beliefs of violence, myths about love and cyber dating abuse. *Psicothema*.2015;27(4):327-333.
24. Caridade SM, Braga T. Versão portuguesa do cyber dating abuse questionnaire (CDAQ)-Questionário sobre Ciberabuso no Namoro (CibAN): Adaptação e propriedades psicométricas. *Análise Psicológica*.2019b;1(37):93-105.